Οι 2 πυροσβέστες πέθαναν γιατί δεν είχαν συγκεκριμένα μέσα προστασίας;

Δύο πυροσβέστες έχασαν τη ζωή τους στις 14 Νοεμβρίου, επιχειρώντας να κατασβέσουν πυρκαγιά σε κτίριο στο Ζεφύρι. Ο Ηλίας Βαλατσός και ο Γιώργος Ζυμπίδης εγκλωβίστηκαν σε χώρο γεμάτο καπνό και δεν κατάφεραν να διαφύγουν. Σύμφωνα με τα πρώτα ιατροδικαστικά ευρήματα, ο θάνατός τους προήλθε από εισπνοή καπνού και αιθάλης. Έξι πυροσβέστες έχουν χάσει τη ζωή τους φέτος κατά την αντιμετώπιση συμβάντων, σύμφωνα με την Ενωτική Αγωνιστική Κίνηση Πυροσβεστών. Την ίδια ώρα, η Ελλάδα καταγράφει την υψηλότερη αναλογία θανάτων από πυρκαγιές ανά εκατομμύριο κατοίκων στην Ευρωπαϊκή Ένωση από το καλοκαίρι και μετά, σύμφωνα με τα στοιχεία που είχαμε παρουσιάσει.

Οι πυροσβέστες είχαν προειδοποιήσει 13 φορές τον Κυριάκο Μητσοτάκη για την κατάσταση στο Πυροσβεστικό Σώμα, σύμφωνα με τον πρόεδρο του Πανελλαδικού Σωματείου, Κωνσταντίνο Παπαντώνη. Ο ίδιος καταγγέλλει σοβαρές ελλείψεις σε εξοπλισμό και προσωπικό, ενώ η Πανελλήνια Ένωση Αποστράτων Πυροσβεστικού Σώματος κάνει λόγο για τεράστια υποστελέχωση, συστηματική εξάντληση των εργαζομένων και ελλιπή εκπαίδευση. Μετά τη νέα τραγωδία, οι καταγγελίες δεν περιορίζονται στη γενική κατάσταση του Σώματος. Αφορούν συγκεκριμένα συστήματα ασφαλείας που, σύμφωνα με έμπειρους πυροσβέστες, θα μπορούσαν να είχαν συμβάλει στη διάσωση των δύο συναδέλφων τους.

https://youtu.be/haz6TPYU_j8

Το πυροσβεστικό όχημα που επιχείρησε δεν διέθετε θερμική κάμερα, σύμφωνα με τις πληροφορίες που συγκεντρώσαμε. Αν υπήρχε, οι πυροσβέστες θα είχαν καλύτερη εικόνα για το πού βρίσκονται και πού πατούν μέσα στον πυκνό καπνό και ενδεχομένως θα μπορούσαν να αποφύγουν την πτώση τους. Επίσης, δεν υπήρχε σύστημα ενδοεπικοινωνίας στα κράνη τους. Ένα τέτοιο σύστημα θα τους επέτρεπε να ειδοποιήσουν αμέσως τους συναδέλφους τους ότι κινδυνεύουν. Ο πυροσβέστης Βασίλης Ανδρεαδάκης, αντιπρόεδρος της Ομοσπονδίας, μας δήλωσε ότι αν λειτουργούσαν αυτά τα δύο συστήματα ασφαλείας, οι άνθρωποι θα ήταν ζωντανοί. Πρόκειται για την εκτίμησή ενός έμπειρου πυροσβέστη που μίλησε τεκμηριωμένα και στην εκπομπή του Νίκου Μπογιόπουλου, στον Real FM.

Οι συγκεκριμένες ελλείψεις αποκτούν ακόμη μεγαλύτερη σημασία αν αναλογιστεί κανείς ότι η κυβέρνηση διαφημίζει εδώ και χρόνια τον εκσυγχρονισμό της Πολιτικής Προστασίας. Στη συνέντευξη Τύπου της ΔΕΘ, ο Κυριάκος Μητσοτάκης δήλωνε χαρακτηριστικά ότι «έχουμε ψηφιακά συστήματα πια, θερμικές κάμερες». Η αναφορά του αφορούσε τη γενικότερη διαχείριση των πυρκαγιών και όχι

ειδικά τις φορητές κάμερες για επιχειρήσεις μέσα σε κτίρια. Το ερώτημα, ωστόσο, παραμένει: Πόσα πυροσβεστικά οχήματα διαθέτουν πράγματι θερμικές κάμερες κατάλληλες για τέτοιες επιχειρήσεις; Πόσοι πυροσβέστες διαθέτουν σύγχρονα συστήματα ενδοεπικοινωνίας; Και πότε θα αποκτήσουν όλοι τον απαραίτητο εξοπλισμό;

Αυτά ακριβώς ρωτήσαμε τον κυβερνητικό εκπρόσωπο Παύλο Μαρινάκη, κατά την ενημέρωση των πολιτικών συντακτών στις 19 Νοεμβρίου. Του ζητήσαμε να επιβεβαιώσει ή να διαψεύσει τις καταγγελίες για τις ελλείψεις και να μας πει τι θα κάνει η κυβέρνηση, μετά την τραγωδία, ώστε κάθε πυροσβέστης να διαθέτει τα αναγκαία συστήματα ασφαλείας και να επιστρέφει σπίτι ζωντανός. Ζητήσαμε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Ο Μαρινάκης δεν επιβεβαίωσε ούτε διέψευσε τις ελλείψεις, επικαλούμενος την Ένορκη Διοικητική Εξέταση που βρίσκεται σε εξέλιξη. Υποστήριξε ότι δεν μπορεί να σχολιάσει δημοσιεύματα και δηλώσεις πριν εκδοθούν τα επίσημα πορίσματα.

Στη συνέχεια, όμως, χαρακτήρισε τα στοιχεία που παρουσιάσαμε «παραπλανητικά» και άρχισε να παραθέτει εντελώς διαφορετικούς αριθμούς. Μας είπε ότι οι ενάρξεις πυρκαγιών μειώθηκαν κατά 24,4%, οι καμένες εκτάσεις κατά 33% σε σύγκριση με τον μέσο όρο της τελευταίας εικοσαετίας, ότι πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 400 συλλήψεις και επιβλήθηκαν πάνω από 1.000 πρόστιμα. Αναφέρθηκε ακόμη στις επενδύσεις στην Πολιτική Προστασία, στο πρόγραμμα ΑΙΓΙΣ, στα νέα Canadair και στο 112. Ρωτήσαμε για τη θερμική κάμερα που έλειπε και μάθαμε πόσα στρέμματα κάηκαν. Ρωτήσαμε για την ενδοεπικοινωνία στα κράνη και πληροφορηθήκαμε πόσοι άνθρωποι συνελήφθησαν για εμπρησμούς. Προφανώς, οι συλλήψεις και οι καμένες εκτάσεις δεν απαντούν στο ερώτημα αν ένας εγκλωβισμένος πυροσβέστης διαθέτει τα μέσα για να ειδοποιήσει τους συναδέλφους του.

Επανήλθαμε, ζητώντας πρώτα από τον κυβερνητικό εκπρόσωπο να μας διευκρινίσει ποιο συγκεκριμένο στοιχείο της έρευνάς μας θεωρεί παραπλανητικό. Παρότι είχε χρησιμοποιήσει αυτόν τον χαρακτηρισμό, δεν υπέδειξε κάποιο συγκεκριμένο στοιχείο. Στη συνέχεια θέσαμε το ζήτημα της υποστελέχωσης. Σύμφωνα με καταγγελία συγγενή ενός από τους νεκρούς, αρχικά επιχείρησαν μόλις τρεις πυροσβέστες. Έμπειροι πυροσβέστες μάς εξήγησαν ότι εάν ήταν πέντε, θα υπήρχαν περισσότερες δυνατότητες κατάσβεσης, έρευνας και διάσωσης. Η Πυροσβεστική υποστηρίζει ότι δεύτερο όχημα έφτασε τρία λεπτά μετά το πρώτο, γεγονός που πρέπει επίσης να συνεκτιμηθεί στη διερεύνηση των συνθηκών της επιχείρησης.

Την ίδια ώρα, συνδικαλιστικές οργανώσεις καταγγέλλουν περίπου 3.000 κενές οργανικές θέσεις στο Πυροσβεστικό Σώμα. Ρωτήσαμε αν η κυβέρνηση σκοπεύει να καλύψει όλες αυτές τις θέσεις με μόνιμους πυροσβέστες και πότε συγκεκριμένα. Ο Παύλος Μαρινάκης είχε προηγουμένως αναφερθεί σε 600 προσλήψεις πυροσβεστών επταετούς θητείας μέσα στο 2026 και άλλες 600 στις αρχές του 2027. Δεν δεσμεύτηκε, όμως, για την κάλυψη του συνόλου των καταγγελλόμενων κενών οργανικών θέσεων. Δεν παρουσίασε κανένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Επιμείναμε, λοιπόν, ρωτώντας εάν θα καλυφθούν όλες οι οργανικές θέσεις που προβλέπει το ίδιο το κράτος ή μόνο 600.

Αντί να απαντήσει, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος επέστρεψε στην ΕΔΕ και στη συνέχεια πέρασε στην προσωπική επίθεση. Μας κατηγόρησε ότι «επιμένετε να μην καταλαβαίνετε αυτά τα οποία σας απαντάω» και πρόσθεσε ότι η ενημέρωση των πολιτών και η διερεύνηση ενός τόσο σοβαρού περιστατικού «δεν είναι ευκαιρία για βιντεάκι στα Μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να είμαστε αρεστοί σε ένα συγκεκριμένο ακροατήριο». «Κάποια στιγμή ελπίζω να το καταλάβετε. Τελεία», κατέληξε.

Δύο πυροσβέστες δεν γύρισαν σπίτι τους. Θέσαμε στον κυβερνητικό εκπρόσωπο συγκεκριμένες καταγγελίες συναδέλφων τους για ελλείψεις σε κρίσιμο εξοπλισμό ασφαλείας. Ρωτήσαμε αν τις επιβεβαιώνει, αν η κυβέρνηση θα αντιμετωπίσει αυτές τις ελλείψεις και με ποιο χρονοδιάγραμμα. Ρωτήσαμε επίσης αν θα καλυφθούν οι 3.000 κενές οργανικές θέσεις που καταγγέλλουν τα σωματεία. Ο Μαρινάκης δεν απάντησε σε κανένα από αυτά τα ερωτήματα. Αντίθετα, επέλεξε να μας κατηγορήσει ότι επιδιώκουμε να δημιουργήσουμε βίντεο για τα κοινωνικά δίκτυα.

Η διερεύνηση των αιτιών του δυστυχήματος είναι προφανώς απαραίτητη. Κανείς δεν μπορεί να αποδώσει συγκεκριμένες ευθύνες για τους δύο θανάτους προτού εξεταστούν τα στοιχεία. Η εκκρεμότητα της ΕΔΕ, όμως, δεν εμποδίζει την κυβέρνηση να γνωρίζει πόσες θερμικές κάμερες διαθέτει, πόσες υπηρεσίες έχουν συστήματα ενδοεπικοινωνίας, πόσοι πυροσβέστες λείπουν και πότε θα καλυφθούν οι ανάγκες τους. Αυτά δεν απαιτούν πόρισμα για να απαντηθούν.

Όσο για την κατηγορία περί «βιντεακίων», η δημοσιοποίηση των ερωτήσεων προς την κυβέρνηση και των απαντήσεών της αποτελεί μέρος της δημοσιογραφικής δουλειάς. Το βίντεο της αντιπαράθεσης δημοσιεύεται ώστε να μπορεί ο καθένας να διαπιστώσει τι ρωτήσαμε, τι μας απάντησαν και τι απέφυγαν να απαντήσουν. Γιατί η κυβέρνηση οφείλει να λογοδοτεί για την ασφάλεια των ανθρώπων που στέλνει καθημερινά να διακινδυνεύουν τη ζωή τους, ακόμη κι όταν δεν της αρέσουν οι ερωτήσεις.